

TEDENSKA SLIKE

Štev. 7.

V LJUBLJANI, v sredo 17. februarja 1915.

Leto II.

Iz bojev v Bukovini: Naši pešci so v bitki pri Kirlibabi blizu ogrske meje v Bukovini z bajoneti zavzeli ruske postojanke.

Pesem planinskih lovcev.

Kjer Sava bistra izpod skal drvi
in v slapu lije se blesteča,
kot biseri se lije in škropi
in vse objema plameneča,
tam smo doma planinski lovci mi,
slovenski fantje, čvrsti in drzni.

Kjer v zrak se dvigajo krasné goré
in Zlatorog po njih se pase,
viharji zlati do nebes buče,
planinka po skalovju rase —
tam smo doma alpinski strelci mi,
slovenski fantje, čvrsti in drzni.

Kjer rdeče rože po čeréh goré,
jih trga Zlatorog mogočni,
oči mu bliskajo se na vrhe,
kjer lovec se vihti poskočni —
tam smo doma, alpinski strelci mi,
slovenski fantje, čvrsti in drzni,

In Zlatoroga ni nikogar strah,
in ne beži vam pred viharji,
planinskim lovcem le se vmakne plah,
kadar se bližajo mu v zarji.
Hurá, to smo planinski lovci mi,
slovenski fantje, čvrsti in drzni.

In ko na vojsko kliče cesar nas,
mi vedno pojdemo veselí,
kakòr na svatbi vriskamo na glas,
naprej na boj drvimo smeli.
Hurá, to smo alpinski strelci mi,
slovenski fantje, čvrsti in drzni.

Planinski lovec.

Jean Girard :

Vojna prodajalna v Berry au Bac.

Težki časi gredo v deželo in strašna draginja narašča bolj in bolj. Kako bom revež izhajal s svojo pokojnino? Listi priporočajo: „Štedite! štedite!“ — Kaj in kako naj štedi ubog penzionist, ki nima ničesar?

Pa me je žena, ki čita časopis, opozorila, da se je otvorila mestna vojna prodajalna.

„Pojdi,“ je rekla; „ceneje blago dobiva in gotovo tudi dobro blago.“ In našla mi je, kaj vse naj nakupim v vojni prodajalni. „Čemu nama bo denar ležal doma, ko se je treba preskrbeti z živili za vsak slučaj,“ je dejala. „Pa za tisti fižol vprašaj,“ je dejala, „kdaj ga vendar že dobimo. Dva meseca sta že minila, odkar sem ga naročila na magistratu!“

Tako sem torej vzel poslednjih štiri-deset frankov in sem šel.

Veliko je bilo poslopje. Kakor labirint je naš magistrat. Iskal sem vojno prodajalno v pritličju v prvi, drugi in tretji hiši, zašel na prvo, drugo in tretje dvorišče, zlezal prav zad za vse tri hiše, a vojne prodajalne nisem našel. Potem sem vprašal. „Gori! Na desno!“ je bil odgovor.

Pa sem šel gori, na desno in hodil od vrat do vrat, od hodnika do hodnika. Bilo jih je, ali vsaj zdelo se mi je tako, neštevilno. A vojne prodajalne nikjer.

Pa sem zopet vprašal. „Na levo! Zada! Potem gori — po hodniku naravnost in na desno!“ bil je odgovor. In šel sem na levo, naravnost, na desno, naprej in nazaj. Zopet sem prehodil mnogo stopnic, videl neštevilno vrat, a vojne prodajalne nikjer. Utrudil sem se že, resnično, saj moje penzionistovske noge niso več za turistovske partije. Počil sem torej in sedel na stopnice. Mraz je bilo, ker vleklo je od

treh strani, da sem držal z obema rokama za klobuk.

Potlej pa sem zopet vprašal: „Kje pa je ta preteta vojna prodajalna?“

Ni bilo prav, da sem se spozabil in rekel „preteta prodajalna“, vem, kajti vojna prodajalna je nekako uradna prodajalna. Zato pa sem dobil osorni odgovor: „Kako pa govorite?! Ali ste slepi? Glejte, kje so plakati, napisi in pušice... tamkaj hodite, pa najdete!“ —

In poiskal sem plakate, napise in pušice. Končno sem jih našel, a poprej sem moral še gor in zopet dol, na levo, pa zopet dol in na desno. A koliko je bilo teh pušic! Postal sem ves zmešan kakor bi hodil za markacijami na vrh gore... Toda odnehati nisem smel. Moja žena bi bila huda, če bi prišel brez vojnega blaga. Sledil sem torej počasi in previdno pušicam, odprl steklena vrata, dospel na odprt hodnik visoko v III. nadstropju skoraj pod streho — spodaj je ležalo tlakovano dvorišče toli globoko, da se mi je malone vrtilo v glavi in prišel do nekih vrat s št. 1110.

Turki so razrušili ruski spomenik sv. Štefana v Carigradu.

Oddihnil sem se. Hvala Bogu! Tu že čakajo ljudje v predsobi. Postavil sem se med nje intudi čakal. Mraz je bilo in zelo me je zeblo. Toda bal sem se žene ter potrpel.

Po preteku dobre pol ure sem smel vstopiti. Dolga soba, dve mizi, mlad gospodek in lepa gospodična s peresi v rokah. Ozrl sem se: kje je pudel? kje je blago? Nikjer ničesar. Tudi sedel bi rad. A stola ni bilo.

„Ali je tukajle vojna prodajalna?“ vprašam ves zbežan.

„Da,“ pravi mladi gospod; „kako se pišete?“

Kar vroče mi je postalo. Še v nobeni prodajalni me niso vprašali, kako se pišem. A v vojni prodajalni še nisem bil.

„Jean Girard, prosim,“ sem odgovoril. „Rad bi...“ —

„Koliko ste stari?“ vpraša gospod in nekaj zapisuje. Zares me je začelo skrbeti. Kaj jih briga neki moja starost, če hočem kupiti petroleja, moke in družega? A vojna prodajalna je nekaj posebnega, sem si mislil ter povedal:

„69 let, prosim. 10 litrov petroleja...“
Mladi gospod pa je postal nejevoljen.

„Molčite!“ je dejal hudo, „in govorite le, kar vas vprašam!“

Zdaj pa se mi je kar zavrtilo v glavi in naenkrat se mi je zdelo, da stojim pred sodiščem, kjer se zapisujejo moja generalia.

Povedati sem moral še: ali sem oženjen? Kdaj je bila rojena moja žena? Kaj dela moja 67letna žena? Koliko imam še nepreskrbljenih otrok? Koliko znaša moja pokojnina? Ali imam kaj denarja v hranilnici? Koliko plačujem za stanovanje? Bože, Bože, ves sem bil zmešan, in resnično, ne spominjam se več natanko, ali me niso vprašali tudi, kdaj sem bil zadnjič pri sv. izpovedi in ali imam cepljene koze. Vprašanj je bilo ogromno in nazadnje sem se moral še podpisati, da sem povedal golo in čisto resnico kakor na prisegi.

„Ste že opravili!“ je rekel nato gospod in je pisal dalje.

Tega nisem razumel. Prišel sem vendar kupit vojno blago, kakor mi je ukazala žena. Zato sem dejal: „10 litrov petroleja, 2 kg pekatetov, 20 kg moke bi rad, prosim.“ —

„Ste že opravili! Počakajte, da dobite nakaznico! Zbogom!“ se je otresel gospod, jaz pa sem bil resnično tako zbežan, da nisem vedel, kaj bi in kako bi. Toda zopet sem se spomnil svoje žene in sem vprašal: „Ali bi mogel vsaj zvedeti, kakšna in po čem bo vojna moka?“

„Tega sam ne vem!“ je odgovoril gospod.

„Kakšne in po čem pa bodo vojne pekatete?“

„Tudi tega ne vem!“ je zarohnel mladi gospod. „Kar pojdite! Že zveste!“

Čutil sem, da sem res že siten, ko izprašujem take stvari, in sram me je postalo. Zavedel sem se hipoma, da spada vojna prodajalna tudi med vojne tajnosti in da je kupovanje vojnega blaga pač nekaka tajnostna kupčija z mačkom v vreči. Šel sem torej, a k vratom grede sem se slučajno ozrl na gospodično, ki je sedela za svojo mizo pred kupom istotakih aktov, kakoršen je bil moj. Velike rjave oči je imela, rožnati obrazek pa se ji je smejal, da sta se ji delali na ličecih dve dražestni jamici. Prijazno me je gledala in se mi smejala. Čeprav sem že starec, mi še vedno dobro dene, če se mi nasmehlja lepo dekle. Res. Tudi moja žena je imela nekdanj take jamice na svojih licih. Zato sem se spomnil, da mi je naročila, naj pobaram, kaj je z naročenim vojnim fižolom. Trikrat se je že podražil, odkar sem ga naročil. Ponujali so ga, in rad sem se poslužil ugodne prilike.

Ozrl sem se torej na gospodično ter vprašal: „Pred dvema mesecema je moja žena naročila fižola v tej hiši. Ali smem vprašati, ali in kdaj ter po čem ga dobiva?“

„Ne vem, gospod!“ mi je odgovorila.

„Čudno. Pa kje naj vprašam, gospodična?“

„Res, da ne vem,“ je dejala in naredila iznova dve najljubkejši jamici na svojih licih.

„Kadar bo, pa bo! Če pa ne bo, pa ne bo!“ se je razjezil gospodek, a tudi njemu je ušel smeh in oba sta se zasmejala na glas.

Zagonetno tajnostni odgovor, ki se je glasil čisto pythijčno, me je zopet zmedel. Nič več nisem vedel, ali sem na sodnji, na policiji ali v prodajalni, ker zavest sem imel, da nisem kupovalec, nego ali političen osumljenec, vohun ali pa berač. Tako so me zmešali.

Kako sem prišel na cesto iz labirinta vojne prodajalne, ne vem več. Hodil sem pač zopet gor in dol, na desno in levo, a premišljal sem ves čas: kakšna prodajalna

pa je to, kjer sami ne vedo, kakšno in po čem bo blago? — Čemu so me toliko izpraševali? Zakaj mi niso ničesar dali, nego so me kar odslovili: „ste že opravili... nakaznica... kar izginite!“ — 69 let sem star, penzionist sem, marsikaj sem že doživel, ampak vojne prodajalne pa še ne. Zaradi 10 litrov petroleja, ki ga hočem pošteno plačati, sem moral povedati vsa svoja in svoje uboge žena generalia ter sem se moral pod cel akt podpisati v potrdilo, da sem govoril golo in čisto resnico kakor na sodnji pod prisego! Dve uri sem se zamudil, nazadnje pa sem še prišel domov praznih rok.

Najhujše me je čakalo seveda doma. Pošteno in po vsej pravici sem vse natančno povedal svoji dragi ženi, kako je bilo na vojni prodajalni. A ona me je gledala med mojim pripovedovanjem vedno bolj začudeno in vedno bolj hudo. Nazadnje pa je izbruhnilo iz nje: „Lažeš, lažeš! Kdo ve, kod si se potepal! Teh oslarij ti ne verjame nihče. Tako si že neumen, da se ti menda sanja že ob belem dnevu!“

Govorila je še hujše besede, a že te so dovolj hude. Jaz pa prisegam, da se je vse zgodilo prav takole, kakor sem popisal, ko sem bil v svojem 70. letu v času svetovne vojne prvič v vojni prodajalni modernega mesta Berry au Bac.

In naslednjega dne je šla žena sama vprašat na magistrat, ali sem bil resnično ondi ali pa se nisem morda zlagal. Vrnila se je domov besna in huda kot osa.

„Prebedasto!“ je rohnela. „Tako se skrbi za aprovizacijo pač le v Berryju au Bac! To je huje kot v kašnem obleganem mestu.“

Jaz sem jo tolažil: „Počakajva — potrpeva! Saj pride nakaznica.“

„Fižola čakam že tretji mesec, a ga ni in ga ne bo!“ se je togotila. „Ali naj čakava zdaj še nakaznice tri mesece?! Vrag vzemi ves francoski birokratizem in vso francosko aprovizacijo!“

In vzela je mojih štirideset frankov ter nakupila fižola, moke, pekatetov, riža, petroleja in še marsičesa. Dva dni je vlačila domov. Potem ji je odleglo in zopet je postala dobra z menoj. O magistratu pa nisem smel ničesar več niti omeniti, ker takoj se je silno razburila.

Počasi sem pozabil vojno prodajalno docela. Čas je tekal dalje, ljudje so govo-

baje zajeli Nemci. Jaz pa mislim, da so se ustavili šele v Parizu. Kdo se neki briga za nas, malomeščane! Dovolj je, da smo imeli vojno prodajalno, vojno komisijo in vojni aprovizacijski urad, ki je pomazal s črnilom par tisoč aktov. Par tisoč se je vanje podpisalo v potrdilo, da so govorili golo in čisto resnico kakor na sodnji pod prisego, par tisoč jih zato sedaj strada.

Rusinski drvarji v Bukovini, kjer se vrše zdaj hudi boji.

rili le o vojni, lagali vsak dan huje in strdali vedno huje.

Sredi 7. meseca vojne pa sem dobil z magistrata dopis, da jim je fižol pošel. Na glas sem se zasmel, žena pa je pograbila tisti papir in ga besna vrgla v peč. Natančno šest mesecev je poteklo tistega dne, odkar sem naročil vojni fižol. In zdaj ga sploh ni!

A nakaznica za petrolej i. dr.? Nikdar ni prišla in nikdar je ne bo. Vlake, ki so imeli pripeljati živila v Berry au Bac, so

Naši mestni očetje pa so te dni sklenili, da se v spomin na sedanjo svetovno vojno ustanovi mestni vojni muzej, ki bodi vir bodočim zgodovinarjem in beletristom.

Popisal sem torej delovanje vojne prodajalne v Berry au Bac in sem prepričan, da bo tale moj popis eden izmed najzanimivejših dokumentov, kar jih bo hranil naš vojni muzej. Še čez stoletja bodo morali priznavati, da toli praktično, spretno in dobro ni bilo preskrbljevanje s cenenimi in okusnimi živili prav nikjer, kakor v našem modernem Berry au Bac.

Prerokovanja.

Svetopisemski proroki in tudi Jezus so večkrat preroškovali bodoče dogodke, ki so se kasneje uresničili. Tudi nekateri svetniki in svetnice so baje večkrat napovedovali bodoče dogodke; potem pa so proroki in prorokinje izmrli. Cigankam in vedeževalkam iz kart, vedežem iz zvezd itd. pameten človek dandanes ne verjame več. Toda v velikih dobah se vendarle vedno iznova pojavljajo proročanstva in proroki.

Tako so našli v neki južnonemški cerkvi naenkrat stare bukve, in na zarmenelih listih je bilo čitati, kaj se zgodi leta 1914. „V juniju veliko oboroževanje; do decembra hudo prelivanje krvi, v decembru pa se zgodi čudež in o božiču nastane mir,“ je bilo brati v tistih bukvicah. Vse je bilo veselo tega proročanstva, ki je v svoji prvi polovici čudovito uganilo resnico. A izkazalo se je, da v drugi polovici proročanja ni bilo resnično. Znano je bilo tudi ime tega modernega proroka, a mi smo ga žalibog že pozabili.

Johannes Scherr je l. 1872. napisal knjigo „Sommertagebuch“. V tej knjigi je trdil, da „Nemčija ne izzove Anglije, ker ima dovolj pametnejšega dela kot reagirati na nesramnosti angleškega časopisja. Toda Nemčija bo nazadnje morala odstraniti zapreko svoje svetovne moči, t. j. Anglijo. Seveda bo začetek vojne določila premetena Anglija, ki bo stala na strani Francije, ker bo hotela za vsako ceno uničiti nem-

Rusinska rodbina iz južne Bukovine.

Sveti večer v strelskem jarku: Ob božičnem drevescu. Častnik dirigira, vojak s harmoniko svira spremljanje in vojaki pojo iz pesmaric pobožne pesmi.

ško konkurenco. Francosko-angleška zveza je gotova in sklene se „v imenu civilizacije“. Scherr je torej dobro prorokoval!

Manje resno je seveda prorokovanje neke francoske Madame de Thebes, ki seda vsako leto na proroški stolec in napoveduje bodočnost za prihodnjih 365 dni.

Že lani je bila prorokovala sedanjo vojno, umor avstrijskega prestolonaslednika in soproge ter vstajo na Poljskem. Povodom novega leta 1915. se je več listov obrnilo na madame de Thebes s prošnjo, da bi prorokovala o dogodkih, ki se bodo vršili v novem letu. Vedeževalka te prošnje seveda ni odbila, in da se je v svojih prorokovanjih močno ozirala na želje Francozov — kdo bi ji to zameril. To-le je „povedala“ sotrudniku lista „Petit Parisien“: „Priatelj, strašni boj, ki se ga udeležuje tudi naša dežela, se zavija v oblake ognja in dima, tako da v tem letu vse manj jasno vidim nego sicer. (Škoda, a razumljivo!) Leto 1914. je bilo napolnjeno z viharjem in bliskom, kakor sem bila prorokovala. Leto 1915. bo leto megle. (Za Ljubljano je dobro uganila!) Novo leto stoji v znamenju planeta Marsa, toda ne v zvezi s skrivnostnogrznim Sa-

turnom, marveč z Jupitrom. To bo veliko leto, polno borbe in zmag in porazov; toda manjkalo tudi ne bo lepih in vzvišenih dogodkov. Vojna mora biti kmalu končana. Mir se sklene v prvi tretjini astralnega leta, torej med marcem in julijem. Italija bo v drami igrala veliko veliko vlogo. Ta dežela sme pričakovati veliko in lepo bodočnost, če bo svojo usodo združila z usodo latinskih narodov. (Aha! Tukaj že vidimo, kam

pes taco moli!) Ni več daleč ura, ko Italija ne bo več poslušala onih, ki pravijo, da mora dežela čakati, da se v zadnji uri pridruži zmagovalcu. Italija bo brez strahu potegnila svoj meč. To gibanje bo izšlo iz južne Italije in in bo o kresu doseglo svoj višek. (24. junija! To je še jako daleč!) Kar se tiče bodočnosti Nemčije, vidim pred svojimi očmi dve strašni razodetji. Vidim Nemčijo, ki sama sebe trga v boju. Jug se je dvignil proti severu, sever proti samemu sebi. Vidim revolucionarna gibanja, divji srd proti barbarstvu selskih plemičev. Vidim strašen odpor proti tem puntom, v katerih se ponavljajo razmere velike francoske revolucije; v pisani zmedi vidim pokolja, smrtne obsodbe, šafote, in istočasno koraka sovražnik čez mejo. Vidim pa tudi dvigati se novo, če mogoče, še močnejšo Nemčijo, ki dobi časa, da se zbere in nove čete iztepta iz tal — toda dnevi Hohenzollerncev so šteti, prestolonaslednik ne bo nikdar prišel do vlade. — Turke bodo slovanske legije pogonale iz Evrope. Njihovi sosedi, Bolgari, Romuni, Srbi in Črnogorci si bodo delili plen. To se pa ne bo zgodilo brez krvi in ognja. — V Srbiji bo vojna divjala dlje, nego kjerkoli drugje. — Hiša Romanov gre nasproti veliki bodočnosti. Rusija postane po vojni vodilna država. Slovani vladajo svet. — Poljska bo vstala iz pepela, in Anglija bo hvaležna za to, da je zbog vojne ušla notranjim konfliktom. Zveza med Francijo in Anglijo bo tesnejša nego je bila kdaj prej. — Nad Belgijo se oblaki ne bodo popolnoma razkropili. Belgijsko ljudstvo in belgijski kralj bosta prelila še veliko solza. Toda bodočnost belgijskega ljudstva je dovolj zagotovljena. Vojna je zedinila Valone in Flamce in to bo pomenilo, da se bo Belgija iz strašnih nesreč popolnoma dvignila k novemu življenju in novi moči.“

Tako madame de Thebes; fantazije ji nihče ne more odrekati, a verjamejo ji kvečjemu francoske prastare device! — A Francozi imajo poleg prorokinje še proroka.

Neki fantast je izdal v Parizu brošuro „Jutrašnji mir“. Pravi, da je diplomat in zato ga je pač treba poslušati. Sanja, da zavezniki po zmagi ne bodo k mirovnim pogajanjem pritegnili nobenega zastopnika Prusije, ampak le zastopnike devetih različnih nemških držav, ker bo iz nemške države nastalo šest kraljestev, dve veliki vojvodini in ena vojvodina, katerim bo pre-

Naši vojaki si delajo na bojišču iz desk in slame stražne kočice, v katerih imajo zdaj pozimi toplejše bivališče.

povedano, da bi se združile v zvezo. Pruska bo pripadla sosednjim kraljestvom. Berlin bo „prosto mesto“, Francoska bo segala do Rene, Belgija do porenko deželo do Kolina, Avstrija bo razkosana in bodo posamezni deli odpadli na Rusijo, Rumunijo, Srbijo, Črno goro in Italijo. Češka in močno zmanjšana Ogrska postaneta samostojni, poleg njih se bo ustanovila velika vojvodina Avstrija. Da se zajamči mir in plačilo vojne odškodnine, bodo glavna mesta Avstrije in Nemčije skozi 20 let zasedena od sovražnih garnizij. Kakor na celini, tako se bo godilo Nemčiji tudi v kolonijah in Angleška bo potem lahko mirno zidala svojo železnico od rta Dobre nade do Kaire. Evropi ostanejo le še štiri velesile: Francija, Anglija, Rusija in Italija, nadalje 19 sekundarnih držav in šest malih držav. — Taka so moderna proročanja, porojena iz — želja in upov, zanimiva po svoji predrznosti, a brez vsake realne vrednosti.

† Srečko Ješovnik.

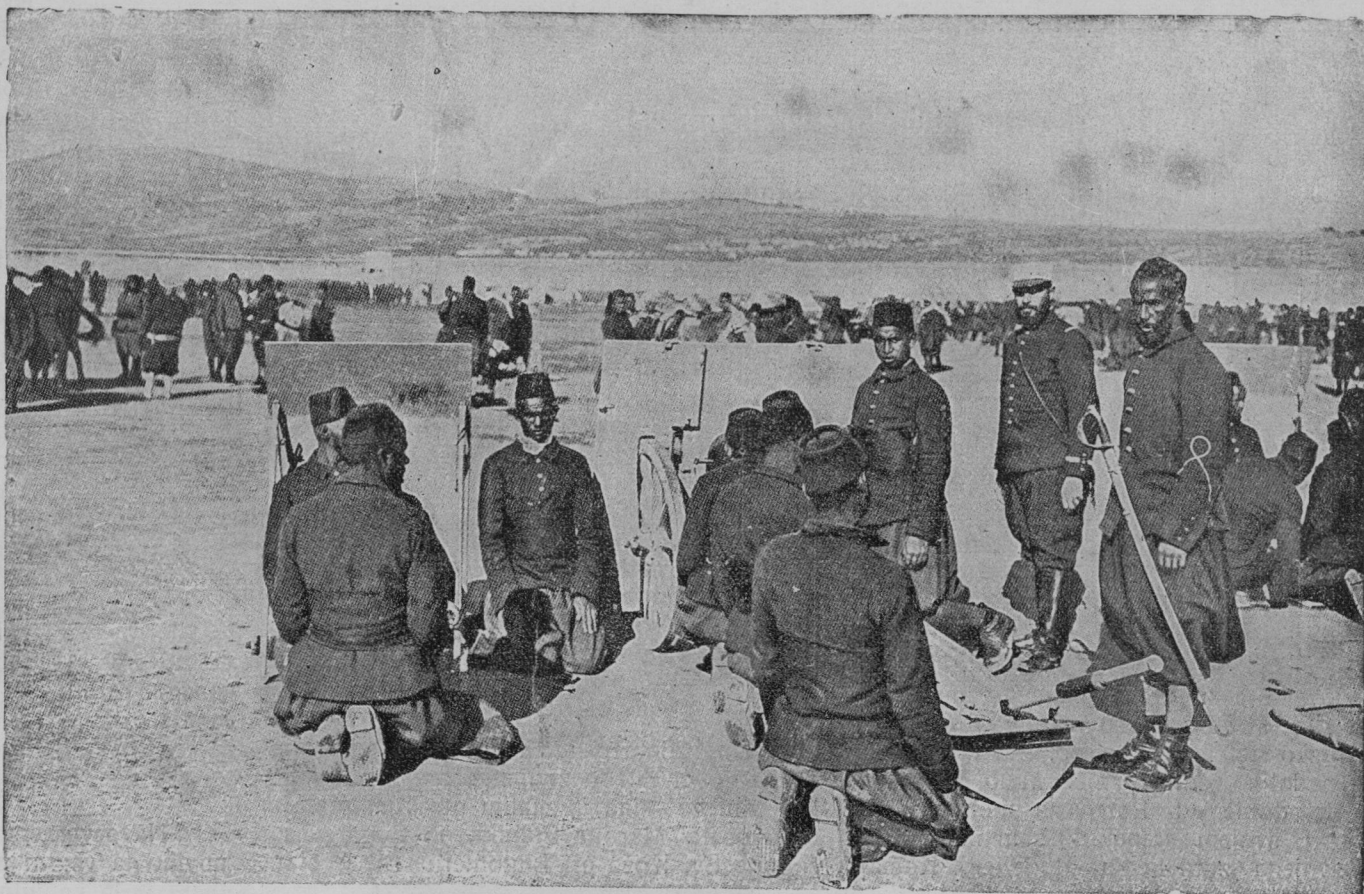
C. in kr. nadporočnik Srečko Ješovnik je padel na bojišču pri Črnibari v Srbiji, zadet od smrtonosne krogle v glavo. Bil je sin nadučitelja Simona Ješovnika pri Sv. Rupertu v Slovenskih goricah. Bil je vesten častnik, ljubezniv tovariš in usmiljenega srca do svojih podložnih. V svojih krogih

je užival splošno priljubljenost. Njegovi starši, sestri in brata, kakor vsi njegovi znanci in prijatelji močno žalujejo za njim. Pokopan je v Rači v Slavoniji poleg osem drugih častnikov, med katerimi je tudi njegov stotnik. Bodi mu v tujini zemljica lahka!

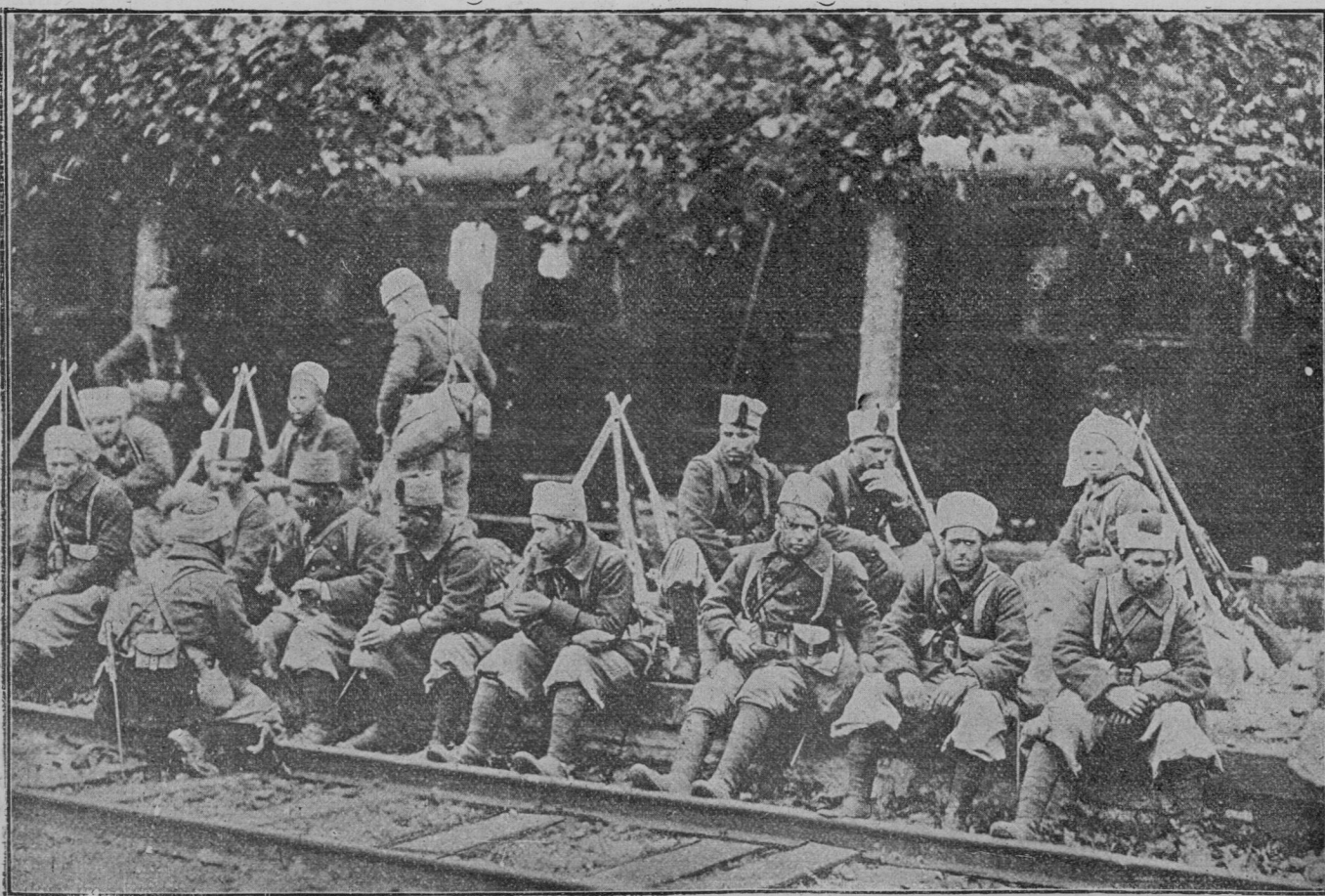
Konrad Runovec.

Konrad Runovec, sin učitelja na slovenski okoliški šoli v Slovenjgradcu, ki služi pri c. kr. pešpolku št. 87 je pisal o svojem činu, ki mu je donesel srebrno hrabrostno kolajno I. razreda in povišanje

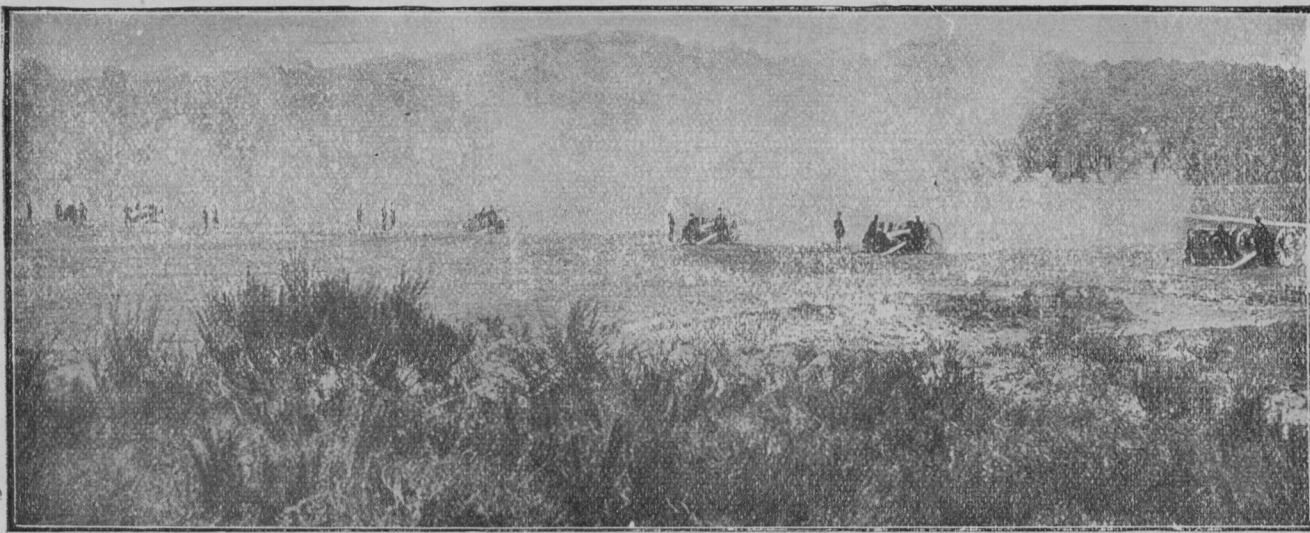
od pešca do četovodje, sledeče: Bil sem jezdec-sel pri štabu svojega polka in kot tak sem dobil povelje nesti krdelni diviziji 6. pešpolka neko naznanilo. Izvršitev se mi je tudi posrečila. Ko sem se vračal — bilo je okoli pol 12. ponoči — sem bil na koncu nekega gozda od 5 kozakov obkrojen. Nisem veliko premišljeval; skočil s konja, ga privezal na ograjo tik ceste in vzel v roke puško, za strel pripravljeno. Da bi ušel, ni bilo misliti, vendar sem pa hotel svoje življenje kolikor mogoče drago prodati. Izmolil sem hitro kratko molitev, izročil dušo Vsegamogočnemu in začel streljati. Pri tem sem delal tak hrušč, kakor bi bila za menoj cela četa. Moje krogle so spravile 3 sovražnike na drugi svet, ostala dva — častnika pa sem napadel s sabljo, ko se mi je še posrečilo prostega sovražnega konja vjeti in porabiti. Moj konj z imenom „Lucie“ je bil namreč v bitki ranjen in neraben. Pogumno sem se spravil na častnika in sem sekal s sabljo z vso močjo. Po kratki borbi sta se udala obadva in potem sem odjezdil v galopu v smeri svojega štaba. Eden imenovanih častnikov je bil iz Moskve, drugi pa je bil Čerkez. Ko sem ju privedel pred svojega predstojnika sta hvallila moje vedenje, narkar sem bil takoj 10. oktobra imenovan za pravega četovodjo in dne 1. decem. sem dobil srebrno hrabrostno kolajno I. razreda. Dne

Francoska vojska v Maroku: Afričanski Maročanje, topničarji pod poveljništvom francoskih častnikov, zdaj na francoskem bojišču.

Indijska vojska v ovih toplih zimskih uniformah čaka na francoskem kolodvoru vlaka, ki jo odvede na bojišče.

Francoska baterija v boju za Argonski les, kjer se vrše že 5 mesecev najhujši boji.
(Slika je zanimiva, ker kaže razvrstitev baterije uprav v bojni črti.)

20. novembra se mi je posrečilo med najgostejšim šviganjem sovražnih krogel uničiti rusko telefonsko zvezo. Za ta čin me čaka nadaljno odlikovanje. Malo rano, ki sem jo dobil od Rusov za spomin, sem lečil pri svojem trenu, ki sem mu bil za čas svojega zdravljenja dodeljen. Komaj čakam, da odidem zopet v bojno vrsto.

† Jožef Makuc.

Na severnem bojišču je v sredi meseca septembra padel tudi Josip Makuc. Krogla mu je šla ravno skozi prsi. Njegov tovariš, ki nam je sporočil smrt junakovo, je bil ranjen v trenutku, ko ga je ogledoval, sklonjen nad njim. Pokojnik je bil doma iz Praprotnega pri Št. Viški gori. Bil je zelo dober gospodar, več let občinski odbornik ter med prijatelji in znanci zelo priljubljen. Zapušča vdovo s 3 nedoraslimi otročiči. Po pripovedovanju njegovih tovarišev je bil pokojnik na vojni zelo hraber vojak in izvrsten strelec. Ali sovražna krogla mu je pretrgala nit življenja v najboljši moški dobi šele 34 let. Bodi vrlemu možu, poštenjaku-junaku najčastnejši spomin!

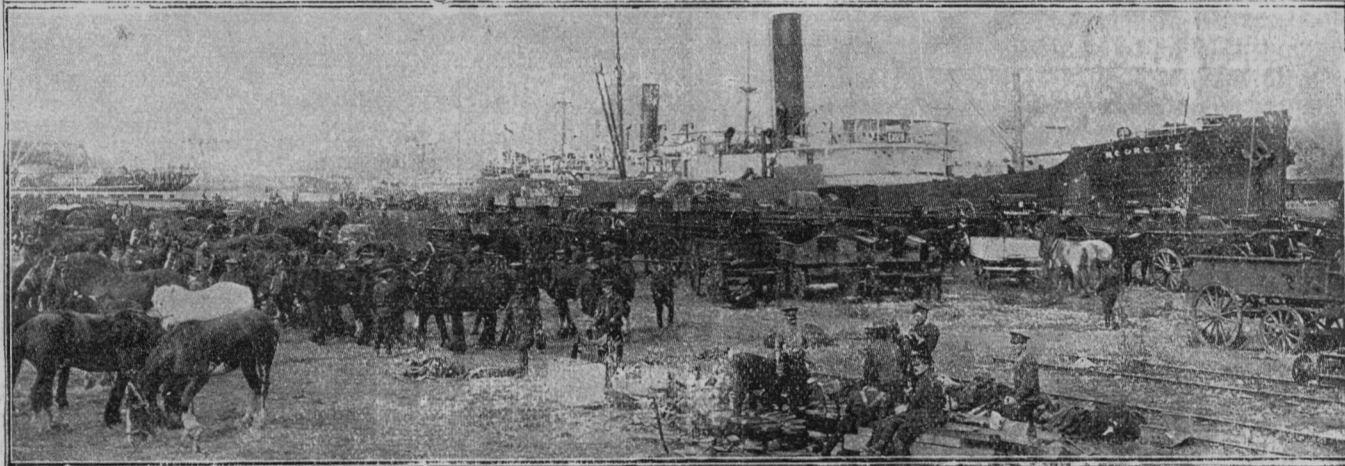
† Martin Stajnko.

Dne 26. dec. m. l. je nemila smrt pokosila zopet mlado življenje in pobrala materi edinega sina in malim otrokom preljubega očeta Martina Stajnka iz Logarovca, župnije Sv. Križa pri Ljutomeru. Bil je star

vanega Tednika". Naj mu bode lahka tuja zemlja.

† Ivan Makuc.

Na severnem bojišču je padel za domovino ta vzorni mladenič, po poklicu kro-

Angleška tovorna ladja v Porthsmouthu, kjer vkrcavajo živila, govejo živino in konje za angleške čete na francoskem bojišču.

komaj 33 let in je služil pri graškem 27. pešpolku, 14. komp. Bojeval se je v mnogih vročih bojih v Galiciji in kakor je pisal domov svoji materi, je storil povsod svojo dolžnost. Zaradi večkratnega deževja in mnogih naporov pa je tako oslabil, da je moral zapustiti svoje tovariše vojake in

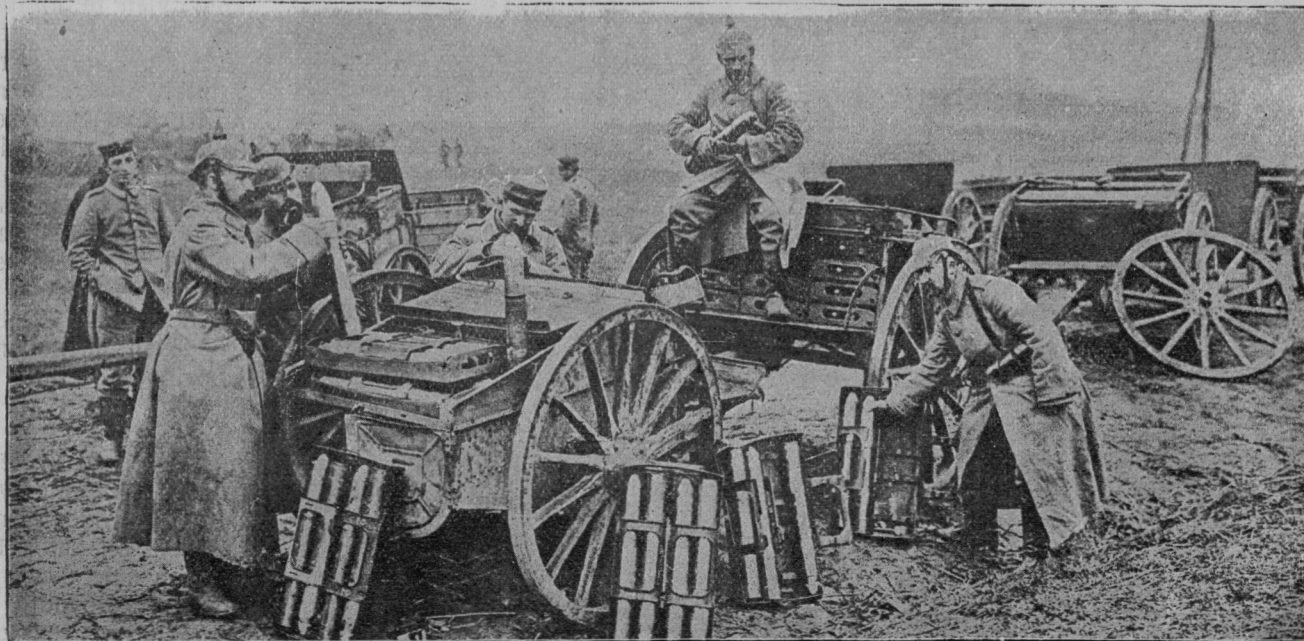
jač, star šele 24 let. Bil je doma s Št. Viške gore — Polja pri Tolminu. Njegov prijatelj nam piše sledeče stihe:

„Radi na tvojo, hrabri Samo,
bi pokleknili črno jamo,
prst poljubili, ki pod njo
hrabro ti leži teló!“

Bodi mu lahka tuja zemljica!

† Ivan Miklavčič.

V bitki pri Grodeku, ki je zahtevala toliko žrtev, dne 8. septembra l. l. je padel, zadet v glavo, v zminški občini dobro znani in priljubljeni gostilničar in posestnik Ivan Miklavčič, star šele 27 let. Bil je poddesetnik 9. stotnije 17. pešpolka. Pred dobrim letom si je poiskal nevesto iz spoštovane hiše Dolenčeve v vasi Lom pod sivim Blegašem. Ravno si je do dobra hotel ustvariti udobno domačijo, ko je moral odriniti na bojno polje. Kot pravi Ločan je bil izredno veselega značaja, priden in ga je kot takega vsa vas Zminec spoštovala. Na Silvestrov dan, ko se je staro

Zaplenjeni ruski topniški municijski vozovi: Nemški vojaki pregledujejo in preizkušajo zaplenjeno rusko municijo, ali je še rabna ali ne.

† Stanko Blaznik
iz Ljubljane, umrl vsled vnetja ledvic.

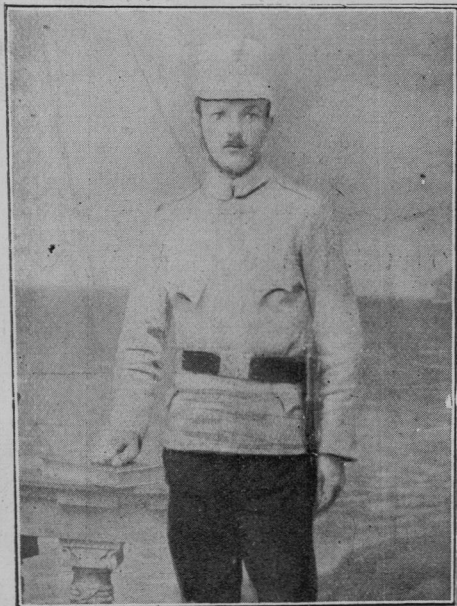
leto že poslavljalo, so zapeli žalostno zvonovi iz lin sv. Petra cerkve v Bodovljah, oznanjujoči preminulost svojega sovaščana. Doma tuguje mlada vdova ter mati za svojim dragim, on pa spava mirno spanje daleč tam na bojnem polju na širni ravnini onkraj Karpatov. Slava našem hrabremu junaku in lahka mu bodi zemljica!

† Martin Vrenko.

Pišejo nam: Slika kaže še mladega in brez zvezdic, a bil je že drugo leto korporal. Služil je kot infanterist v Celju. Ko je doslužil vojaštvo, je služil v Ljubljani pri cestni železnici eno leto. Nato se je vrnil domov in se oženil. Ko je prišla mobilizacija je šel Vrenko iz Lastnič v Celje in nato kmalu v Galicijo, kjer se je boril v začetku meseca septembra okoli Lvova in Grodeka. Od 8. septembra ni pisal več. Vsepovsod smo ga že iskali, a nikjer ni sluha po nem. Naj se ga Bog usmili, ako še kje živi; če pa je padel, naj v miru počiva!

† Stanko Blaznik.

Stanko Blaznik, rač. podčastnik alpinskega pešpolka, je bil rojen 27. avgusta 1895 v Ljubljani. Šel je prostovoljno k vojakom 13. nov. 1912, kjer je hitro napredoval in bil zelo priljubljen v vojaških krogih. Junija meseca 1914 je bil na dopustu, ko je bila pa mobilizacija, je bil zopet pokli-

Rudolf Maruzza
iz Trsta, težko ranjen na obeh očeh.

can in v tem času si je nakopal bolezen. Zbolel je na unetju ledvic in umrl v najlepši dobi 20. let. Pokojni je bil jako simpatičen in priden mladenič ter silno vesten v vojaški službi. Škoda nadarjenega mladeniča! Blag mu bodi spomin!

Rudolf Maruzza.

Tržaški Slovenec, 23letni bančni uradnik, ki je služil pri 37. dalmatinskem polku v Kotorju, Rudolf Maruzza je tudi postal nesrečna žrtev sedanje strašne vojne. Zgodilo se mu je kakor našemu nepozabnemu umetniku Franti Bohuslavu: ranjene ima oči. Tudi Maruzza se je udeležil bojev na južnem bojišču. Pri naskoku ob Valjevu dne 25. novembra m. l. je bil težko ranjen na obeh očeh. Prenesli so ga v Doljno Tuzlo, a zdaj leži v Zagrebu pri usmiljenkah na oddelku za očesne bolezni. Hrabro se je boril vrli mladenič, pustivši doma svoje ljubljene starše in osmero bratov in sester, za katere se je brigal. Zdaj, ko je doprinesel največjo žrtev, ki jo more doprinesti vojak-junak svoji domovini ter svojemu vladarju, zdaj čaka že dolge tedne na to, da mu zdravniki končno povedo, da ni docela

† C. in kr. nadporočnik Srečko Ješovnik
od Sv. Ruperta v Slov. goricah, padel na južnem bojišču.

izgubil vid. Nadejajo se — kakor pri Bohuslavu — da mu rešijo vsaj eno oko. Bog ga usliši!

G. W. Appleton:

6. nadaljevanje.

Žrtev zarote.

Roman.

„Sedaj pa k temu skrivnostnemu dekletu! Kdo je, ali je res v kaki zvezi z Garcijo in njegovimi sovražniki, tega seveda ne moreva vedeti. Kakor praviš, govori z ameriškimi naglasom in je španski tip. Garcija je brezdvomno Španec, in če se prav spominjam, je takrat omenil mimogrede, da živi v Kaliforniji. Deklica nosi ameriške črevlje in obleko ter ima pri sebi kupe ameriškega denarja. Ta denar je kakor praviš — naslovljen na tvoje ime. Iz tega jasno sledi, da je Američanka in je prišla na Angleško, da poišče prav tebe v kaki posebni zadevi. Zakaj baš tebe, to nama ostane za sedaj še uganka.“

„In sicer vražje težko razrešljiva uganka, prijatelj!“

„V sedanjih okoliščinah na vsak način. Toda upajva, da najdeva kmalu pravo pot, ki naju dovede k razrešitvi... A sedaj k stvari. Prišla je v London, bržčas po ovinkih, da bi ušla svojim sovražnikom, in je res srečno našla kraj, kamor je bila namenjena.“

† Martin Vrenko
iz Lastnič, padel na severnem bojišču.

Tudi denar je prinesla s seboj. Tako daleč se je z njenega stališča izvršilo vse po sreči. Sedaj pa se začnija tvoj križev pot. Saj me poslušaj, kaj?“

„Z največjo pozornostjo.“

„Dobro! Vzemimo, da se jej spomin ne bo še tako kmalu povrnil, — kaj storiš potem? Nje same ne moreš deponirati v banki, da bi kratkomalo počakal, kako se stvar razvije.“

Ta opazka me je pravzaprav malo jezila, kajti šala sedaj res ni bila na mestu.

„O tem nama pač ni treba razpravljati, saj sem menda maloprej dovolj jasno povedal, da smatram damo za svojega gosta. To bi mi nikakor ne bilo neprijetno, nasprotno moram reči...“

„Pst, pst, kaj se spet razburjaš?“ me je šaljivo prekinil Mortimer. „Čakaj, izrazim se previdneje. Hotel sem samo reči, da bi vsekakor tudi dami ne bilo neprijetno zvedeti, kdo je, odkod in čemu je prišla k tebi.“

„Bržčas ne,“ sem odgovoril. „Ampak ali imaš načrt, kako bi bilo mogoče to zvedeti?“

„Celo dva načrta imam. Prvič ni navada, da bi dama te starosti potovala sama; gotovo jo je spremljala kaka služkinja ali družabnica. Tudi bi staval tisoč proti eni, da sta se ustavili najprej v kakem velikem ameriškem hotelu. Zato obideva popoldne hotele; v enem izmed njih prav gotovo najdeva njeno spremljevalko.“

Konrad Runovec,
povišan od pešca do četovodje in odlikovan s hrabrostno kolajno I. razreda.

† Martin Stanjko
iz Logarovec pri Ljutomeru, umrl v bolnici.

„To se mi zdi sicer precej težka naloga, a mogoče je res, da bi imela kaj uspeha. Sedaj pa k ideji številka dve!“

„Ta se pa glasi takole: Tvoj naslov je vsekakor morala od koga dobiti. Garcia ga ni poznal, kajti kakor se boš spominjal, je prinesel takrat priporočilno pismo tvojega očeta v bolnišnico. Menim torej, da se morava zglasiti tudi v bolnišnici in poprašati, ali ni vprašala po tvojem naslovu taka in taka mlada dama.“

„Zares,“ sem vzkliknil, „to je imenitna misel. Potem se takoj pokaže, ali je dekle z Garcijem v kaki zvezi, ali ne.“

„Čisto prav. Ampak sedaj pojdiva najprej k notarju.“

Ko sva prišla tjakaj, je bilo že vse pripravljeno. Prisegel sem, da je vse res, kar je v protokolu zapisano, podpisala sva z Mortimerjem izjavo, da prevzemava odgovornost za spravljene petdesettisoč dolarjev. Potem sva v depozitni blagajnici oddala denar. Ko sva bila zopet zunaj, sem se šele oddihnil.

„Hvala Bogu! Kar se tiče denarja, nama ne morejo vsi zarotniki sveta več do živenga. Vsaj te skrbi sva se iznebila. Odtod imava prav blizu na kliniko; pojdiva zato najprej tja, potem pa oblezeva glavne hotele.“

„Dobro,“ je menil Mortimer, „pa pojdiva najprej v bolnišnico.“

Charleyeva bistrumnost se je obnesla imenitno. Vrtar se je takoj spomnil vsega, kar sva hotela zvedeti. „Jako lepa mlada dama — fina elegantna ženska,“ kakor se je izrazil — je bila prejšnjega dne pri njem in je vprašala, kje stanuje gospod doktor Edvard Williams. Napisal jej je naslov na

listek, česar se je dama vsekakor zelo razveselila, kajti dala mu je bogato napitnino... „Saj sem menda prav storil, gospod doktor?“

„Seveda, seveda, George,“ sem mu odgovoril. „Lepa vam hvala. Mi zdravniki, kakor veste, žal, ne moremo kar tako razmetavati bogatih napitnin, a tu imate vsaj nekaj malega.“

In odšla sva zopet.

„Kaj praviš k temu?“ sem se obrnil k svojemu prijatelju. „Častna beseda, Charley, nikoli bi si ne bil izmislil, da pozvedujeva na ta način. Sedaj je brezdvomno dokazano, da je z zadevo Garcia v nekaki zvezi.“

„Seveda je,“ je odvrnil Mortimer; „pa se mi vendar zdi, da bo treba še težkega dela, preden bo vsa stvar razjasnjena. Pomisliti moraš, da ne veva o Garciju prav ničesar; prav tako nama ni znano, kakšno ulogo igra tvoj oče v tej zmešnjavi. Ali si že razmišljal o tem?“

„Še ne. Moj oče! Niti pojma nimam. kje je in kaj počne. Morda bi mi vedela teta Marija kaj povedati o njem.“

„To je mogoče, a najprej so sedaj hoteli na vrsti. Kam se obrneva najprej? Ali v Grand, Metropol ali Viktorija?“

† Ivan Miklavčič
iz Zminške občine, padel na severnem bojišču.

„Pojdiva kar po vrsti,“ sem odgovoril.

„Dobro! Da pojde hitreje, vzameva seveda avtomobil,“ je menil Mortimer. In oddrdrala sva proti Grandhotelu.

Bilo je malo neprijetno pozvedovati v tako velikem in odličnem hotelu po dami, o kateri nisva niti vedela, kako se imenuje. Ali Mortimer se je zanesel na svoj odlični in takti nastop. Vprašal je takoj po ravnatelju in mu je poslal svojo vizitko. Kmalu so naju odvedli v njegovo zasebno pisarno.

Prijatelj mu je razložil najino zadevo, kolikor se mu je zdelo potrebno, jaz pa sem začel opisovati damo.

Prišel še nisem daleč, ko sem opazil na ravnateljevem obrazu, da mi ni treba nadaljevati. Zmajal je počasi z glavo in je prijazno, toda odločno izjavil, da se taka

† Jožef Makuc
iz Praprotna pri Št. Viški gori, padel na severnem bojišču.

dama ni ustavila v njegovem hotelu. Zahvalila sva se lepo in odstranila, da poizkusiva v hotelu „Cecil“ svojo srečo.

Ko sem začel zopet popisovati lepo neznancko, me je poslušal poslovodja z vedno večjim zanimanjem; naposled je dejal:

„O, dà, ta mlada dama se je pripeljala včeraj zjutraj s southamptonskim brzovlakom v družbi neke gospodične v London. Najela si je par sob, ki so zvezane med seboj in je naročila, da jej serviramo obed na njenem stanovanju. Sedaj, ko govorite o njej, se tudi spominjam, da je popoldne odšla iz hotela, ker je nameravala posetiti neke znance v bližini. Rekla je, da bode zvečer zopet doma in niti vedel nisem, da se ni vrnila. Vsekakor je njena hišna še tukaj.“

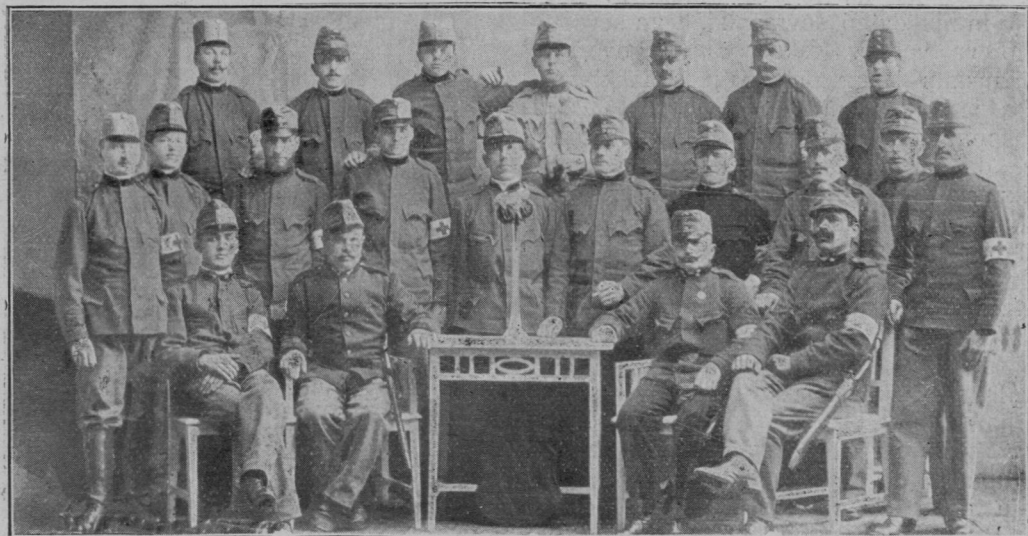
Ta vest me je silno razveselila. Nepričakovano hitro sva našla pravi hotel. Zdaj sem bil uverjen, da nama bo dekle lahko razjasnilo še marsikaj.

„Ali moreva morda govoriti ž njo?“ sem vprašal.

„To se razume,“ je odgovoril poslovodja. „Oprostite me za trenotek, takoj pošljem gori k njej, da pozvemo ali je v svoji sobi.“

† Ivan Makuc
iz Št. Vidške gore, Polje pri Tolminu, padel na severnem bojišču.

Črnovojniki-sanitejci v Gorici. (Fot. A. Jerkič.)

„Charley,“ sem vzkliknil, ko sva ostala sama, „ti si vražji dečko. Po zaslugi tvoje bistrumnosti napredujeva jako urno. V par urah zveva vse, kar potrebujeva. Dekle vzamem seboj v Richmond. Ko jo revica zagleda, se gotovo spomni zopet vsega. To je res prekrasno!“

Odprla so se vrata in vstopil je spet hotelski ravnatelj. Takoj sem opazil na njem neko izpremembo.

„Mislim, da smo se zmotili. Dama, ki je prišla včeraj semkaj, pač ne bo ona, ki vi vprašujete po njej. Pred kako uro je bil namreč njen mož tukaj, pokazal je brzojavko svoje žene iz Brighthona in je odšel s hišno, da bi se ondi sešel z ženo.“

„Grom in strela!“ sem zaklical in udaril s pestjo po mizi. „To je lopovstvo!“

„Ali gospod, kaj pa naj pomeni to?“ je vzkliknil poslovodja.

„Da ne verjamem niti besedice vsega tega. Oprostite — ne mislim reči s tem, da bi ne verjel vam. Nikakor ne! Ampak mlada dama sploh nima moža. To je tako gotovo kakor gotovo stojim tukaj. Razun tega tudi ni v Brightonu, temveč pri meni doma, v Richmondu. Dekleta so zvalili proč, da bi jaz ne mogel dobiti pri njem željenih pjasnil.“

Ravnatelj je skomizgnil z rameni. „Povedal sem vse, kar sem vedel. Račun je poravnat, vse drugo pa ni moja stvar.“

„Čisto pravilno,“ je menil Mortimer. „Zahvaljujete se vam za vašo prijaznost. Več niste mogli storiti. Ali, ne da bi hotel biti indiskreten, ali bi hoteli biti tako dobri ter mi povedati ime one dame?“

„Prav rad,“ je odgovoril poslovodja, ki ga je Mortimerjevo ljubeznivo vedenje spet nekoliko pomirilo. „Če hočete iti z menoj v pisarno?“

V knjigi za tujce sva videla, da se je vpisala neznanka pod imenom M. Marcela, U. S. A.

„O tem sem trdno prepričan,“ je odgovoril prijatelj ter se oddahnil. „Le pogum! Skupaj že premagava vse težkoče in razrešiva zadevo. Sedaj se odpelješ pač nazaj v Richmond. Spremim te do Waterloo.“ Pomigal je avtomobilu in odpeljala sva se na kolodvor.

Na peronu sem kupil večerni list. Mimogrede sem pogledal vanj. Mahoma sem obstal kakor okamenel. „Dama in zdravnik.“

„Dà, prav pošteno,“ sem ponovil, ko sem zopet mogel govoriti.

PETO POGlavJE.

Na vsak način je bil ta člančič zame težak udarec in zadel me je kakor strela z jasnega neba. Da bo imela notica tudi za moj zdravniški poklic le slabe posledice, je bilo prav gotovo. Vendar me ta misel ni dolgo mučila; kmalu jo je pregnal mnogo

Črnovojniki iz Slov. Gradca na Štajerskem.

Tako je bilo tiskano na prvi strani z velikimi, debelimi črkami. Člančič pa se je glasil:

„Iz Richmonda nam poročajo čudno zgodbo, ki jo prinašamo z vso rezervo. Ime uglednega tamošnjega zdravnika, doktorja Williamsa, spravljajo po vsem mestu javno v zvezo z neko tajinstveno mlado damo. Najprej je šla govorica, da so našli neznanke nezavestno na tleh in so jo potem prenesli v zdravnikovo stanovanje. Sedaj pa javno pripovedujejo, da gre za ubeglo zakonsko ženo, ki ima pri sebi veliko svoto denarja in ki jo zdravnik protipostavno skriva pri sebi. Vest je seveda zelo never-

močnejši sklep, da se lotim boja z vso energijo in ga vztrajno izvedem do konca.

„Stvar zavzema širše kroge, kakor sem mislil spočetka,“ sem dejal prijatelju.

„Tega sem se bal takoj. Počakaj malo, vzamem si vozni listek in se peljem s teboj. Bog vedi, kaj se je v tvoji odsotnosti zgodilo doma. Ljudje te vrste postopajo navadno prav urno.“

Pet minut pozneje sva sedela skupaj v vlaku. Ko sva vstopila, so najini sopotniki čudno zašepetali med seboj. Tudi sem bil opazil, da so mi nekateri moji richmondski znanci le hladno odzdravili. Eden izmed njih je bil celo moj dober pacient. Po poti sva torej mogla govoriti le o vsakdanjih stvareh. Šele preden sva izstopila, je rekel Mortimer namenoma glasno:

„Upam, da boš kmalu mogel oddati svojo pacientinjo njenim prijateljem.“

„Tudi jaz se nadejam tega iz vsega srca,“ sem odgovoril s krepkim poudarkom. „Ampak seveda, v mojem varstvu je, in jaz sem zanjo odgovoren. Zato pa me nikakor ni volja, da bi jo izročil prvemu lopovu, ki se oglasi. Od njega in od nje zahtevam neovrgljiva dokazila. To je pač moja dolžnost.“

„Kot tvoj pravni zastopnik,“ je odvrnil Mortimer, „te moram opozoriti, da bi se lahko zamotal v prav resne neprijetnosti, če bi ravnal drugače. Za sedaj moraš vse te sitnosti potrpežljivo prenašati; ne poma nič.“

Vlak se je že bližal postaji in se je začel zato počasi ustavljati. V tem času sem mogel še opaziti, da je najin pogovor dobro vplival na sopotnike, kar je vsaj nekoliko dvignilo mojo samozavest.

Po vseh izrednih dogodkih zadnjih štiriindvajsetih ur sem bil skoraj iznenaden, da se ni med mojo odsotnostjo doma nič nenavadnega pripetilo. Helena je bila jako vesela, da sem se vrnil; njeno veselje pa se je še povečalo, ker sem pripeljal seboj tudi Mortimerja. Naša neznanka je ustregla Helenini želji in je ostala v postelji; stavila je samo pogoj, da sme z nami večerjati. V ostalem je bila tekom dne mirna, a da bi se jej bil vrnil spomin, tega, žal, iz njenega govorjenja ni bilo opaziti. Tako je pripovedovala sestra. (Dalje sledi.)

Opozarjamo na „Listnico uredništva“ v današnji številki.

Postojnski vojaki-novinci poslavljajoči se od svojih dragih domačih (Fot. J. Juvan.)

„Hm,“ je mrmral Mortimer, „U. S. A. je že prav. . . Zjedinjene države ameriške. . . in Marcela je vsekakor špansko ime. To se tudi ujema. To sicer ni mnogo, ali nekaj je vendarle.“

Jaz pa sem bil prav slabe volje, ko sva ostavila hotel. „To pot so nama prekržali račun — presneta smola to. Pa vendar že še doženeva vso stvar.“

jetna, zato odklanjamo zanjo vsako odgovornost.“

Mortimer je seveda takoj zapazil moje razburjenje. Toda izpregovoriti nisem mogel niti besede. Pokazal sem samo na list, narkar je z menoj vred prečital člančič.

„Sedaj že drugič triumfirajo,“ je rekel čez nekaj časa. „In sicer so jo nama to pot prav pošteno zagodli.“

Minoli teden.

Splošni položaj na bojiščih je neizpremenjen. Rusi poizkušajo prodirati preko Vz. Prusije na zahod, a brez sreče, na Poljskem poizkušajo Nemci čim bolj približati se Varšavi, v Galiciji je boj obstal, a na Karpatih se ljuti boji nadaljujejo brez končne odločitve, medtem ko so naši polki v Bukovini dospeli do Sučave. Po oficijalnih poročilih je položaj za nemško-avstrijsko vojsko povsod iz-

Novoimenovani minister zunanjih zadev Avstro-Ogrske, baron Burian (X).

vrsten, Rusi vedno iznova napadajo, a so povsod poraženi ter se po hudem odporu umikajo z vseh postojank. Novo dejstvo je, da se bore v Karpatih tudi nemški polki. Tudi na Karpatih se vrši že 14 dni vztrajen boj za prelaz Duklo, odkoder je možno prodirati proti Tarnovu in Przemyslu, ter za prelaz Užok, odkoder vodi pot na Lvov. Avstrijske in nemške čete,

hočejo iz Ogrske vdreti preko omenjenih dveh prelazov v Galicijo, da osvobodijo oblegani Przemysl, da osvoje Lvov ter da očistijo še vzhodno Galicijo ruske invazije. Gotovo je, da avstrijski, ogrski in nemški polki vzlic snegu in zimi ter vzlic strašnim potom izvrstno izvršujejo svojo dolžnost ter prodirajo povsod vzlic ruski premoči resnično junaško. Rusom menda zmanjkuje municije za topove. Najhujši so boji za Duklo, kjer imajo Rusi baje 4 kore; že 26. januarja so naši zasedli vrh Užoka in okolico. V Bukovini so naši zasedli Sučavo, Seret in Radavc ter prodirajo proti Črncim, ki jih so Rusi že zapustili. — Na francoskem bojišču se ni godilo nič pomembnejšega. Boji se vrše polagoma dalje, zlasti v okolici La Basséeja in v Argonih. — Z južnega bojišča ni poročil.

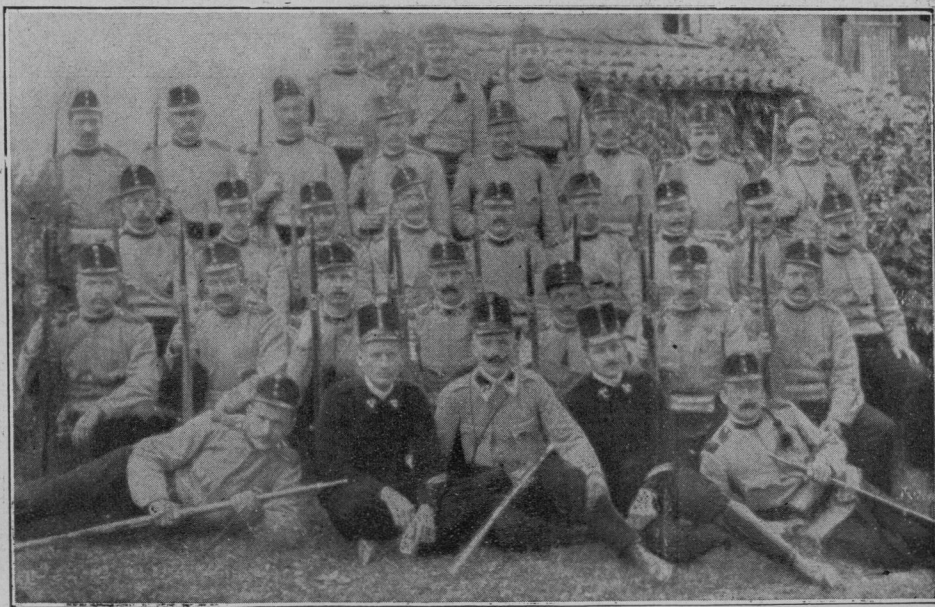
Gotovo je, da se ondi pripravljajo veliki dogodki. Zato baje tudi Rusi in Francozi pošiljajo Srbom in Črnogorcem strelivo ter živila. Amerikanci pošiljajo Srbom zdravila in bolniško osobje. — Nemška blokada Anglije in Irske se začne 18. februarja, a že zdaj ne dobivajo Angleži po morju nikakih živil in nič streliva; vsak dan potope Nemci kakšno angleško tovorno ladjo. — Turki v zvezi z Beduini in Senusi so že dospeli do Sueškega prekopa. Vrše se ljuti topniški boji in tudi med pešci. Angleži imajo težke izgube in dopolnjujejo svoje čete, kar hočejo Nemci na morju zabraniti.

Darujte za „Rdeči križ“!

Koledar Tedenskih Slik za l. 1915.

je izšel sredi m. m. ter prinaša poleg običajnega koledarja po mesecih, popolnjenega s slovanskimi imeni in z luninimi izpremenimi, še posebej „Slovanski koledar“ točno po dnevih in mesecih. Ta slovanska krstna imena bodo staršem jako dobrodošla. Enoličnost imen v naših rodbinah postaja prevelika ter je v pravnih zadevah večkrat nerodna. Dajajte svojim otrokom krasna slovanska imena! Za Poštne določbami in Kolkovno lestvico sledi poučni in lep slovni del: lepe pesmi so prispevali gđ. Manica Komanova, Ig. Borštnik in Ivan Albreht; povesti sta dve: izvrstna humoreska Rada Murnika „Milijonarjev nečak“ ter zanimiva povest Ivana Vuka-Starogorskega „Gregor Ovsenik“. Najvažnejši spis je pregled svetovne vojne l. 1914/15. Spis je kratko, a vendar temeljito in pregledno sestavljen, ker podaja vse dogodke od 28. julija 1914. dalje večinoma po uradnem kalendariju, zasledujoč povode, začetek, razvoj in do konca l. 1914. dosežene uspehe sedanje vojne. Ta

spis obsega morda najvažnejši kosce zgodovine evropske ter bo živo zanimal vsakogar. Poleg mnogih oglasov in inseratov ima Koledar več aktualnih slik iz dogodkov preteklega leta ter lepo sliko Nj. Veličanstva ob 66letnici njegovega vladanja. Založništvo „Tedenskih Slik“ je podarilo to lično, v Zadrugi tiskarni v Krškem tiskano knjižico vsem naročnikom „T. S.“. Koledarja pa je v založbi še nekaj na raz-

Črnovojniki pri Sv. Luciji pri Tolminu.

polago za ceno 60 vin. Tudi koledar za l. 1913., ki obsega 96 str. in mnogo povesti, člankov in slik, je dobiti še po nižani ceni 20 vin. Oba koledarja skupaj imata zaradi svoje vsebine in ličnosti stalno vrednost za družine in javne knjižnice.

Gospodinjstvo.

Madeže iz baršuna odpraviš, ako jih drgneš v smeri, kakor tečejo niti baršuna, z belo volneno krpo, namočeno v trpentin ali špirit.

Dobro in priprosto čistilo za namizno orodje je krompir. Prereži krompir na več koscev ter potresi te kosce z zdrobljeno opeko ali železom in odrgni ž njimi nože in vilice. Če ni orodje zelo grdo, zadoščajo tudi krompirjevi olupki.

Slike iz vojne.

Obisk matere na bojišču. Neki oficir, ki je bil na srbskem bojišču, opisuje v nekem pismu sledečo zanimivo epizodo: Pri naši diviziji se je pojavila nenadoma stara kmetica, ki je prišla iz Segedina, da bi videla svojega 18letnega sina, ki je prostovoljec pri nekem ogrskem pešpolku. Hotela mu je osebno izročiti zimsko perilo. Kmeica je bila na potu naštetokrat ustavljena, toda vedno so se našli dobrosrčni ljudje, ki so ji pomagali naprej in ji pokazali pot. Ko je prispela končno k četam, je niso hoteli pustiti k njenemu sinu, dokler ni bila prošnja predložena divizionarju. Ginjen vsled tako goreče materine ljubezni, je dal divizionar vojaka takoj poklicati, nakar se je odigral pred njim krasen prizor svidenja. Hrabro mater so častniki bogato obdarili, nakar se je zadovoljno vrnila domov.

Listnica uredništva.

V poslednji številki se je pomotoma zamejnjal v tiskarni kliše naslovne slike s klišejem današnje naslovne slike. Ker je bilo že več tisoč izvodov natisnjenih, nismo mogli zmote več popraviti.

Prosimo, pošljite nam naslove takih svojih znancev, ki bi se naročili na naš tednik, da jim pošljemo list na ogled! Po naših gostilnah, kavarnah in brivnicah ne bi smelo nikjer manjkati našega tednika. Zahtevajte ga povsod! Brez reklame ne more obstajati v današnjih težkih časih noben list.

Prositi pa moramo svoje zveste večletne prijatelje, da nas podpirajo ter nam

pridobivajo novih naročnikov. Mnogo svojih večletnih odjemalcev smo izgubili zaradi vojne: odšli so na bojišča, nekateri so padli ali pa so bolni. Treba nam je torej novih. Mi storimo svojo dolžnost, kolikor le moremo spričo težavnih razmer, v katerih živimo danes vsi.

A. & E. Skaberné,

Ljubljana, Mestni trg 10

Special. trgovina za pletenine in trikotažo.

Velika zaloga različnega

perila za vojake

iz čiste volne in velblodje dlake in sicer: snežne kučme, sviterji, telovniki, triko-jopice in srajce, spodnje hlače, nogavice, sliperji, dokolenice, rokavice, različni ščitniki za vrat, prsa, kolena itd. Odeje iz velblodje dlake. Spalne vreče. Tetra perilo.

Važno poročilo. Ker je za časa vojne malo denarja in mnogim ni mogoče kupiti najpotrebnejšega blaga, za obleke in perilo, za sebe ali otroke, se je odločil trgovec I. N. Šoštarič, Maribor, Gospodska ulica št. 5,

da bo kljub temu, da se je v tovarnah vse podražilo, prodajal vse ceneje kakor popreje. Platno druk in porhat po 36, 40, 50 in 56 vin. Volneno blago za obleko po K 1[—], 1²⁰, 1⁵⁰. Ker se veliko razproda, je dobili tudi velika množina lepih ostankov ki se veliko pod ceno prodajajo. Ceniki in vzorci se dobijo poštnine prosto. Za neugajajoče se vrne denar. 455

Nobene prilike ne sme zamuditi zaveden Slovenec, da podpira domačo industrijo, kajti s tem pospešuje naše gospodarsko napredovanje, ki je podlaga vsakemu drugemu napredku. Zaveden Slovenec kupuje torej v prvi vrsti blago, ki je domačega izvora, ga priporoča tudi druge in ga izkuša povsod vpeljati. Kolinska tovarna v Ljubljani je eno izmed naših najlepših domačih podjetij. Njen izdelek — Kolinska kavna primes — se odlikuje po svoji nedosežni kakovosti, zaradi katere se je ta kavni pridelek povsod priljubil in slovi kot najboljšo blago te vrste. Kolinska kavna primes je domače, in sicer edino domače blago te vrste in obenem najboljšo blago te vrste. Zatorej jo prav toplo priporočamo. V slovenskih družinah naj se rabi edino izvrstna domača Kolinska kavna primes!

Razširjajte „TEDENSKE SLIKE“!

Eleganten kostum
za malo denarja
dobi, kdor naroči moje
krasno
blago za obleke
in
pralno blago za dame.

Ni inozemsko uvozno
blago, temveč pristna
roba domače industrije!

Vzorci zastoj.

Pošilja po povzetju:

Rudolf Foukal

Jägerndorf 106, Avstr. Slezija.

Vojne bajke.

1.) — „Bili smo v najhujšem boju s sovražnikom, kar prileti baš predme šrapnel. Ustrašil sem se samo za trenutek, potem sem pa krepko pljunil na šrapnel, in ga tako ugasnil, še predno se je razletel! In bojevali smo se mirno naprej . . .“

2.) — „Naš desetinik je tako spreten, da vrača sovražniku krogle z — dlanjo . . .“

3.) — „Mojega tovariša je ranila granata v — copate!“

4.) — „Pri našem oddelku je tudi spreten fotbalist. Granate, ki prilete med nas, zažene z ного kot žogo nazaj sovražniku.“

Najboljše

sredstvo zoper uši, stenice in drugi mrčes je

„Morana“

„Morana“ uničuje temeljito stenice in njihovo zalego. Naroča se pri M. Skrinjar, Trst, Via Costaldi 4/l. 200 gramov stane 1 K.

Pri večjih naročilih popust, trgovcem rabat.

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir

rapravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. 200 ali pa v trafiki pri cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepší lasje. Stekl. po 2 in 8 K. Pošilja se tudi po pošti. Izorno sredstvo za rast las.

Za gotovost se lamči.

Zadostuje steklenica.

Spričevala na razpolago.

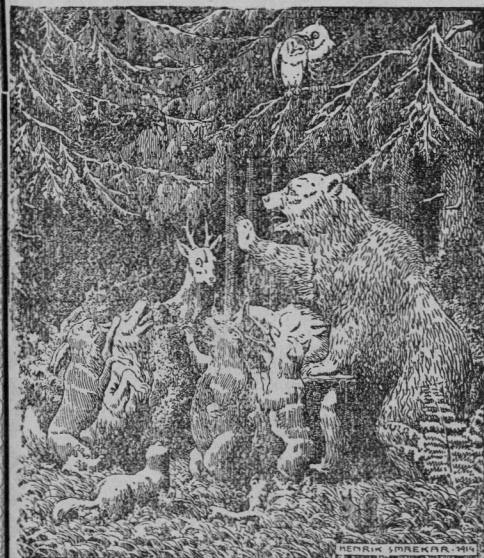
PRIPOROČA SE

UMETNA KNJIGOVEZNIKA

IVAN JAKOPIČ,
LJUBLJANA.

Razširjajte list „Tedenske Slike“, zahtevajte ga v vseh gostilnah, kavarnah, restavracijah, brivnicah, tobakarnah itd. ter pridobivajte novih naročnikov.

Knjižnica „Slovenskega Ilustrovanega Tednika“.

RADO MURNIK
LOVSKE BAJKE IN
POVESTI

I. zvezek vsebuje:

Na male kavke dan. - Zaljubljeni jerebar. - Draga kljunača. Veselega kljunača žalostni roman. - Paradni lovec Rekor-davzar. - Lovec rešitelj. - Opeharjeni ribič. - Povodnji mož ob Ljubljani. - Nedeljska bratovščina. - Brakada brez braka. Duhek, lovski Orfej. - Za mrtvi-mi ogali.

Dobra, zanimiva knjiga je najboljši prijatelj.

MILAN PUGELJ
MIMO CILJEV

II. zvezek vsebuje:

Zanešeni. - Trije meseci. - Helena. - Jerom. - Zaljubljeni kmet. - Labud poje. - Utešenje. Pet kron. - Zemlja sveta. - Opice.

III. zvezek vsebuje:

Lovec Klemen. - Lenčica in zmaj. - O hudem kovaču. - Pastirska ljubezen. Katrica in hudič. - V leščevju. - Dve nevesti.

Vse kritike o teh knjigah so jako ugodne.

Vsak zvezek stane elegantno vezan 2 K 50 h, za naše naročnike pa le 2 K.

»SLAVIJA«
VZAJEMNO ZAVAROV. BANKA V PRAGI.
 451 REZERVNI FONDI K 65.000.000.—
 Izplačane dohodnine in kapitalije K 129.965.804.25.
 Dividend se je doslej izplačalo nad K 3.000.000.—
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
 z vsekrozi slov. narodno upravo.
 Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraz-
 novrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji,
 kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno
 zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se
 vplačili.
 Zavaruje poslopja in premijne proti požarnim ško-
 dam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in naj-
 kulantneje. — Uživa najboljši sloves, koder postuje.
ZAVARUJE TUDI PROTI VLOMU.
 Vsa pojasnila daje: „Generalni zastop vzajemne
 zavarovalne banke Slavije v Ljubljani“.

Naročite „Tedenske Slike“!

SANATORIUM EMONA
 ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
 PORODNIŠNICA.
 LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
 SEF. ZDRAVNIK. PRIMARJ. DR. FR. DERGANČ

Med
 garantiran čisti naravni
 čebelni med 5 kg
 škatlja 9 K, 3 kg škat-
 lja 5.40 K pošilja 468
 M. Ambrožič, Mojstrana, Gorenjsko.

**Trebušne pasove, kilne pa-
 sove in vse potrebščine za babice**
 294

 priporoča
K. Piotrowski.
 Ljubljana, Sv. Petra c. sedaj št. 33.

Za vojake!
 Toplo perilo, pletene telovnike, rokavice ter nepre-
 močljive spalne vreče in druge vojaške potrebščine.
Za gospode!
 Klobuke, perilo, kravate i. t. d.
 Zadnje novosti pravkar došle.
 Modna in športna trgovina
 za gospode in dečke
J. KETTE
 LJUBLJANA, Fran Josipa c. 3

IVAN JAX IN SIN
 LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 17.
 13 priporoča svojo bogato zalogo
 šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).
 Brezplačen pouk v ve-
 zenju. — Tovarna v
 Lincu ustanovlj. 1867.
 Zahtevajte cenik, ki ga
 dobite brezplačno in
 poštne prosto.

Mestna hranilnica ljubljanska
 Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.
Največja slovenska hranilnica!
 Denarnega prometa koncem leta 1913 . . . K 700.000.000.—
 Vlog „ 43.500.000.—
 Rezervnega zaklada „ 1.330.000.—
 Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po
4 1/2 %
 brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod
 kontrolo **c. kr. deželne vlade.**
 Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Jabolčnik vsako množino po 20 do 24 v liter razpošilja A. OSET, Guštajn, železniška post. Spodnji Dravograd, Koroško.

Skrbite našim vrlim vojakom za toplo obleko!
 Volnene in pavaljnate obujke (Socken), golenice (Stutzen), dolge nogavice, snežne
 havbe, zapestnice (šticke), bele jopice (takozvane gorenjske jopice), hlače, rokavice;
 vse to je dobiti po režijskih cenah v
 I. kranjski mehanično avtomatični tovarni pletenin in tkanin
DRAGOTIN HRIBAR
 Ljubljana, Zaloska c. 14.

Naročnina za Avstro-Ogrsko: 1/4 leta K 2.50, 1/2 leta K 5.— celo leto K 10.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 3.50, 1/2 leta K 7.— celo leto K 14.—; za ostalo
 inozemstvo. celo leto fr. 16.80. Za Ameriko letno 3.25 dolarjev. Naročnina za dijake in vojake celoletno 8 kron. Posamezne števil. 22 vin.
 Uredništvo in upravnništvo: Franciška ulica št. 10, I. nadstropje.